

Śmierć właściciela pojazdu usuniętego z drogi

Kategoria: Komunikacja i Transport

Opublikowano: czwartek, 06, luty 2014 23:00

Grzegorz P. Kubalski

Odsłony: 5570

Czy powiat może podjąć jakiegokolwiek działania w celu ustalenia stanu własności pojazdu usuniętego z drogi na podstawie art. 130a ustawy – Prawo o ruchu drogowym, jeśli osoba będąca właścicielem w dniu usunięcia pojazdu z drogi zmarła?

Odpowiedź: Tak, w takim przypadku powiat może wystąpić do sądu powszechnego właściwego ze względu na ostatnie miejsce zamieszkania spadkodawcy o stwierdzenie nabycia spadku.

Uzasadnienie: W polskim systemie prawnym spadkobierca nabywa spadek w chwili jego otwarcia (czyli w chwili śmierci spadkodawcy) z mocy samego prawa (por. art. 925 w zw. z art. 924 Kodeksu Cywilnego), choć należy pamiętać, że w pierwszym okresie nabycie to nie jest definitywne, chociażby ze względu na instytucję odrzucenia spadku. Zawsze jednak istnieje podmiot będący następcą prawnym po osobie zmarłej, choć w skrajnym przypadku podmiotem tym będzie albo właściwa gmina, albo też Skarb Państwa. Zgodnie z art. 935 Kodeksu Cywilnego jeśli spadkodawca nie sporządził testamentu, a brak jest małżonka spadkodawcy, jego krewnych i dzieci małżonka spadkodawcy – powołanych do dziedziczenia z ustawy – spadek przypada alternatywnie:

- gminie ostatniego miejsca zamieszkania spadkodawcy;
- Skarbowi Państwa – jeśli ostatnie miejsce zamieszkania spadkodawcy znajdowało się za granicą albo ostatniego miejsca zamieszkania ustalić się nie dało.

Formalne wykazanie następstwa prawnego po osobie zmarłej może nastąpić obecnie na dwa sposoby – albo poprzez zarejestrowany akt poświadczenia dziedziczenia, albo poprzez sądowe stwierdzenie nabycia spadku. O ile sporządzenie aktu poświadczenia dziedziczenia wymaga inicjatywy spadkobierców, to inaczej przedstawia się sytuacja w odniesieniu do postępowania przed sądem. Zgodnie z art. 1025 §1 zd. 1 Kodeksu Cywilnego stwierdzenie nabycia spadku przez spadkodawcę może nastąpić nie tylko na wniosek potencjalnego spadkobiercy, lecz na wniosek każdej osoby mającej w tym interes. Interes ten nie musi być interesem prawnym, może to być interes faktyczny i to zarówno o charakterze osobistym, jak i majątkowym.

Zauważyć należy, że w dotychczasowym orzecznictwie sformułowana została teza, iż organ administracji publicznej, jakim jest starosta, nie jest osobą, której praw dotyczy wynik postępowania, stąd też nie ma uprawnień, by skutecznie wystąpić do sądu z wnioskiem o stwierdzenie nabycia spadku (wyrok WSA w Warszawie z dnia 12 lutego 2007 roku, sygn. I SA/Wa 1444/06, publ. LEX nr 316787, wyrok WSA w Krakowie z dnia 27 lutego 2008 roku, sygn. II SA/Kr 1227/07, publ. LEX nr 480124). Jest to teza słuszna, gdyż organ prowadzący postępowanie administracyjne nie jest oczywiście podmiotem, który ma interes w konkretnym rozstrzygnięciu toczącej się sprawy i tym samym nie ma legitymacji do występowania do sądu powszechnego o stwierdzenie nabycia spadku po zmarłych osobach, które byłyby stronami postępowania, gdyby żyły.

Odmienne jednak przedstawia się sytuacja w odniesieniu do stanu faktycznego opisanego w postawionym pytaniu. W tym bowiem przypadku powiat jako jednostka samorządu terytorialnego jest bezpośrednio zainteresowana ustaleniem następców prawnych zmarłej osoby. Od tego może bowiem zależeć skuteczność wystąpienia do sądu o orzeczenie przepadku pojazdu (por. art. 130a ust. 10 Prawa o ruchu drogowym), a zależy możliwość wyegzekwowania kosztów usuwania, przechowywania,

Śmierć właściciela pojazdu usuniętego z drogi

Kategoria: Komunikacja i Transport

Opublikowano: czwartek, 06, luty 2014 23:00

Grzegorz P. Kubalski

Odsłony: 5570

oszacowania, sprzedaży lub zniszczenia pojazdu (por. art. 130a ust. 10h). Należy zatem uznać, że powiat jest uprawniony do wystąpienia do sądu o stwierdzenie nabycia spadku po zmarłym właścicielu pojazdu usuniętego z drogi.